

[Poul Møller.]

bringe så megen uklarhed, at det radikale venstres hovedbestyrelsesmøde dagen efter i Nyborg ikke blev til en torpedo under regeringens ark.

Har åbningstalen nu bragt denne klarhed? Det hedder i regeringserklæringen — jeg anmoder om den højtærede formands tilladelse til at citere —:

„Der har gennem nogen tid været ført forhandlinger med NATOs militære myndigheder om en ændring af kommandoforholdene under Nordregionen. Forhandlingerne føres videre med sigte på at opnå et resultat.“

Nu ville det jo næsten være — for at bruge et udtryk af den højtærede fiskeriminister, anvendt i anden forbindelse tidligere — en „banal selvfølgelighed“ at sige, at man forhandler med sigte på at opnå et resultat. Det, som måtte have interesse i denne forbindelse for tinget og for vor offentlighed, var, om man forhandlede med sigte på at opnå et positivt resultat. Forhandler man da med sigte på at opnå en positiv løsning på enhedskommandospørgsmålet? For en negativ afslutning på forhandlingerne er jo også et resultat, hvis det er det resultat, man vil have.

Efter de informationer, der nu foreligger for os, og efter de beslutninger, der er truffet — det ved vi og har fået bekræftet — i den socialdemokratiske folketingsgruppe, og efter de fuldstændig klare tilkendegivelser og råd, som regeringen har modtaget fra såvel partiet venstre som fra os, senest i et brev af 25. september, går jeg ud fra, at regeringen ønsker forhandlingerne afsluttet med et positivt resultat, at regeringen — og det er vi naturligvis rede til at acceptere og forstår det — ønsker mest mulig dansk indflydelse i den endelige løsning. Vi går også ud fra, at regeringen ikke ønsker at forsinke afgørelsen, og at de radikale ministre har tilsluttet sig dette synspunkt. Nu ryster den højtærede landbrugsminister på hovedet. Skulle jeg have misforstået situationen i det, jeg her siger, er tiden inde nu og stedet her til at rette en sådan misforståelse.

Åbningstalen unddrager sig i øvrigt, ligesom afsnittet om enhedskommandoen, en politisk bedømmelse. Dens præmissers rigdom står i et åbenbart misforhold til dens

konklusioners fattigdom. Her var hverken tale om socialisme eller liberalisme, end ikke tale om socialliberalisme, for der var ingenting; det var ingenting, sat kunstfærdigt op med konditorstads, men uden fast føde, hverken fugl eller fisk, ja, end ikke fugls føde var der i denne tale.

Denne store indholdsløshed, dette intet, skyldes formentlig den sene regeringskonstruktion og regeringskoalitionens organiske disharmoni. Åbningstalen skulle tydeligvis holdes på en for den rekonstruerede regering ubelejligt tidspunkt. Der havde ganske simpelt ikke været tid nok til at finde ud af, hvad man kunne blive enig om. Men hvorfor ventede man så længe på regeringens rekonstruktion? Hvorfor kunne man ikke have fået disse to agtværdige og ældre ministre til at træde tilbage et par måneder før, således at folketinget kunne have haft et arbejdsgrundlag at tage fat på? Jeg tror, at disse to mænd ikke vil sky nogen anstrengelse for at ofre sig på nationens alter og derfor heller ikke sky nogen anstrengelser for at komme ud så tidligt, at andre kunne få tid til at gøre det arbejde, der nødvendigvis skulle gøres, inden folketinget skulle samles. Derfor var det uforståeligt for os, at der ikke var en venlig sjæl, der kunne sige disse ord, at tiden var inde måske bedre i juni eller juli til at skride til regeringens rekonstruktion end i september, medmindre forklaringen slet ikke er at finde hos de to afgæede ministre, men snarere i deres partis vankelmodighed og vægelsindethed i spørgsmålet om, hvorvidt man skulle blive eller ikke blive, og at man derfor ønskede denne afgørelse udskudt i så lang tid som muligt i håb om, på mr. Micawbers vis, at noget vil vise sig. Nu viste det sig, at det ikke var noget, der skulle gøre det nemmere at gå til den, og derfor fik vi den sene rekonstruktion.

Jeg må da også sige, at efter mit skøn gjorde statsministeren, hvad han kunne for at gøre denne rekonstruktion større, end man skulle synes var nødvendigt. Det var jo kun to ministre, der gik af, men i virkeligheden har vi fået en meget stor tilvækst ved ministeriets omdannelse i form af nye personer, der skal begynde på nye poster, der skal begynde under nye forudsætninger og derfor først må sætte sig ind i stoffet, før de kan fremsætte noget